

Checklist statuten bestaande vzw

Moet je binnenkort je statuten wijzigen? Of worden er nieuwe bestuurders benoemd? Dan is dit het ideale moment om je statuten aan te passen aan het nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (WVV).

Het nieuwe WVV is **sinds 1 januari 2020** van toepassing op bestaande vzw's die opgericht zijn van voor 1 mei 2019. De dwingende regels zijn dus direct van toepassing sinds deze datum waaronder de regels rond winstuitkeringen, belangenconflict in het bestuursorgaan, de bestuurdersaansprakelijkheid, wijze van stemming in de algemene vergadering, de neutralisering van de onthoudingen... Dit betekent dat vanaf deze datum de dwingende regels uit het WVV voorrang zullen krijgen op de bepalingen in de statuten van de vzw die hierop afwijken. Voor de duidelijkheid binnen de organisatie, doe je er dus goed aan om je statuten in lijn te brengen met het nieuwe WVV.

Ten laatste tegen 1 januari 2024 moeten bestaande vzw's hun statuten hebben aangepast aan het nieuwe WVV. Indien je tegen deze datum de statuten van je vzw niet hebt aangepast, kan je als bestuurder aansprakelijk zijn vanuit je bestuurdersaansprakelijkheid voor de schade die de vzw hierdoor zou lijden.

Indien je wacht tot 2024 wees ervan bewust dat:

- Bij een statutenwijziging van de vzw na 1 januari 2020 je de nieuwe regels moet implementeren.
- Bestaande vzw's er al sinds 1 mei 2019 voor kunnen kiezen om de nieuwe regels toe te passen in hun statuten.

Hoe ga je aan de slag?

Aangezien de de dwingende bepalingen van het WVV in principe van toepassing zijn op de vzw, volgen we de bepalingen uit deze wet omtrent een statutenwijziging.

Het WVV voorziet dat de algemene vergadering bevoegd is om een statutenwijziging door te voeren. Het bestuur van de vzw zal een buitengewone algemene vergadering moeten samenroepen. Ter voorbereiding van deze buitengewone algemene vergadering stellen de bestuurders de toekomstige statuten op conform de nieuwe wetgeving.

Het WVV voorziet dat je over een statutenwijziging alleen kan stemmen indien de wijzigingen uitdrukkelijk worden vermeld in de oproeping. Je voegt het voorstel tot wijziging van de statuten dus bij de oproeping van de algemene vergadering.

Alle leden van de algemene vergadering worden ten minste 15 dagen voor de algemene vergadering opgeroepen, samen met een agenda van de te bespreken punten.

Opgelet: je statuten kunnen in een langere oproepingstermijn voorzien!

Op de algemene vergadering zal je een akkoord moeten vinden tussen de werkende leden omtrent de statutenwijziging.

Hierbij moet je rekening houden met volgende quota:

- Er moeten minstens twee derde van de leden aanwezig zijn.
- Indien er minder dan twee derde van de leden aanwezig zou zijn op de algemene vergadering, moet je een nieuwe algemene vergadering bijeen roepen. Op deze tweede algemene vergadering is er geen minimum opkomst van twee derde van de leden vereist. De tweede algemene vergadering mag niet binnen de 15 dagen na de eerste algemene vergadering worden gehouden.
- Er moet een twee derde meerderheid van de aanwezige of vertegenwoordigde leden akkoord zijn met de wijzigingen.
- Indien het doel van de vzw zou wijzigen, heb je een vier vijfde meerderheid nodig.

Opgelet: je statuten kunnen in andere (hogere) quota voorzien!

In notulen houd je bij welke beslissingen worden genomen.

Indien de statuten worden gewijzigd (en/of andere bestuurders werden benoemd), leg je deze beslissing neer op de griffie van de Ondernemingsrechtbank via Formulieren I en II (in drievoud). Je kan deze Formulieren terugvinden via volgende website:

http://www.ejustice.just.fgov.be/info_tsv_pub/form_n.htm. Deze beslissing wordt door de rechtbank in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Om aan te tonen dat deze beslissing correct werd genomen, neem je eveneens een verslag van de notulen van de buitengewone algemene vergadering waarin tot de statutenwijziging werd beslist mee op.

Welke wijzigingen moet je in de statuten doorvoeren?

- Een verwijzing naar de nieuwe wet:

de wet van 23 maart 2019 tot invoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 4 april 2019, hierna het WVV

- Je vermeldt de naam van de vzw en het gewest waarbinnen de vzw valt (Brussels Hoofdstedelijk, Vlaams of Waals). Het gerechtelijk arrondissement moet niet meer worden vermeld. Het adres van de vzw moet ook niet in de statuten worden opgenomen (je moet dit wel nog steeds publiceren). Zo vermijd je een statutenwijziging voor zover een adreswijziging binnen hetzelfde gewest valt.
- De Rechtbank van Koophandel verandert in de Ondernemingsrechtbank.
- Je moet het belangeloos doel van de vzw vermelden en de activiteiten die zij uitoefent om dit doel te verwezenlijken.
- Het is verboden om rechtstreekse of onrechtstreeks winstuitkeringen toe te kennen aan de leden van de vzw.
- Binnen de algemene vergadering heeft ieder werkend lid stemrecht. Je kan aan bepaalde werkende leden (bijvoorbeeld oudere leden, oprichters...) wel een meervoudig stemrecht toekennen.

- De bevoegdheden van de algemene vergadering werden wat uitgebreid. De algemene vergadering is bevoegd voor:
 - Statutenwijziging
 - Benoeming en afzetting van bestuurders en de bepaling van hun bezoldiging indien een bezoldiging werd toegekend
 - Benoeming en afzetting van commissaris en de bepaling van de bezoldiging
 - Kwijting aan bestuurders en de commissaris en in voorkomend geval het instellen van een verenigingsvordering tegen hen
 - Goedkeuring van de jaarrekening en de begroting
 - Ontbinding van de vereniging
 - Uitsluiten van lid
 - Omzetting van vzw in een ivzw, een coöperatieve vennootschap erkend als sociale onderneming of in een erkende coöperatieve vennootschap sociale onderneming
 - Om een inbreng om niet van een algemeenheid te doen of te aanvaarden
 - Alle andere gevallen waarin statuten of de wet dat vereisen
- De leden van de algemene vergadering worden ten minste 15 dagen voor de algemene vergadering plaatsvindt samengeroepen (in plaats van 8 dagen).
- Alle zaken waarover de algemene vergadering een beslissing wenst te nemen, moeten opgenomen worden in de agenda.
- Onthoudingen tellen niet meer mee als negatieve stemmen in de algemene vergadering. Zij worden uit de beraadslaging gehouden.
- Het huishoudelijk reglement verandert naar het intern reglement. In dit intern reglement mag je geen bepalingen opnemen die in strijd zijn met je statuten of waarvoor volgens het Wetboek een statutenwijziging nodig is. Bovendien mogen de bepalingen van dit reglement niet raken aan de rechten van de leden of betrekking hebben op de werking van de algemene vergadering. Je statuten moeten steeds verwijzen naar de laatste versie van dit intern reglement.

Opgelet: indien je het intern reglement wilt aanpassen zal dit een statutenwijziging tot gevolg hebben

- De naam van de raad van bestuur wijzigt in het bestuursorgaan.
- Het bestuursorgaan bestaat in principe uit 3 bestuurders. Indien de vereniging minder dan 3 leden heeft, dan mag het bestuursorgaan uit 2 bestuurders bestaan.

Opgelet: indien het bestuursorgaan tweehoofdig is, verliest elke bepaling die aan één van de bestuurders een doorslaggevende stem toekent haar werking

- Het is niet meer noodzakelijk dat de algemene vergadering uit meer leden bestaat dan het bestuursorgaan.

- Het bestuursorgaan neemt zijn beslissingen bij college. Dit wil zeggen dat zij in principe een gezamenlijk akkoord moeten vinden (eventueel bij meerderheid). Bestuurders die niet akkoord zijn met een beslissing kunnen dit in de notulen van de vergadering laten opnemen. Op die manier kunnen zij hun bestuurdersaansprakelijkheid ontlopen.
- Er kan voorzien worden in een één- of meerhandtekeningclausule waarbij aan 1 of meerdere bestuurder de bevoegdheid wordt overgedragen om bepaalde beslissingen te nemen die normaal door het bestuursorgaan als college moeten worden genomen. Enkel bestuurders kunnen hiertoe gemachtigd worden. We noemen dit sinds het WVV een vertegenwoordigingsclausule.
- Indien bestuurders een tegenstrijdig belang hebben van vermogensrechtelijke aard, moeten zij dit melden aan het bestuursorgaan en mogen zij niet deelnemen aan de beraadslaging, noch stemmen over deze beslissing. Indien een meerderheid van de bestuurders een belang hebben van vermogensrechtelijke aard, moet de algemene vergadering zich hierover uitspreken.
- De rechten van toetredende leden moeten vermeld worden in de statuten. Vroeger kon dit in een huishoudelijk reglement.
- Je kan dagelijks bestuurders hebben binnen je vzw. Het dagelijks bestuur omvat zowel de handelingen die niet verder reiken dan de behoeften van het dagelijks leven van de vereniging, als de handelingen en de beslissingen die, ofwel om reden van hun minder belang dat ze vertonen, ofwel omwille van hun spoedeisend karakter, de tussenkomst van het bestuursorgaan niet rechtvaardigen. Het wettelijk kader vind je terug in artikel 9:10 WVV.
- Bestuurders zijn aansprakelijk voor beslissingen, daden of gedragingen die zich kennelijk buiten de marge bevinden waarbinnen normaal voorzichtige en zorgvuldige bestuurders, geplaatst in dezelfde omstandigheden, redelijkerwijze van mening kunnen verschillen. Hun aansprakelijkheid is beperkt overeenkomstig de bedragen in artikel 2:57 WVV.
- De statuten mogen geen exoneratie- of vrijwaringsclausule ten aanzien van bestuurders opnemen waarbij de vzw zal instaan voor de fouten van de bestuurder(s).
- Je boekhouding wordt gevoerd de bepalingen in het WVV en de betreffende uitvoeringsbesluiten.
- De procedures voor een vzw in ontbinding of vereffening worden geregeld in de artikelen 2:109 tot 2:149 WVV.

Naast bovenstaande wijzigingen zijn er nog een aantal zaken die je eventueel in je statuten kan opnemen (coöptatie van bestuurder, bevoegdheden van bestuursorgaan, benoeming van commissarissen, vertegenwoordiging binnen je vzw). Om je hierin bij te staan en voor al je andere vragen, mag je gerust contact opnemen met onze consulenten!